

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1993-1994**

9 DECEMBRE 1993

Projet de loi-programme**(Article 45)****RAPPORT**

**FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DE L'INFRASTRUCTURE
PAR M. QUINTELIER**

**I. EXPOSE INTRODUCTIF DU VICE-PREMIER
MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICA-
TIONS ET DES ENTREPRISES PUBLIQUES**

La base légale de l'intervention de l'I.B.P.T. dans l'habilitation des tiers à collaborer avec Belgacom dans l'édition des annuaires ne pouvait être fondée à suffisance dans l'actuel article 113, 2°, de la loi du 21 mars 1991.

C'est pourquoi, afin de préserver à la fois le respect de la concurrence et la protection des intérêts des

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : MM. Decléty, président; Appeltans, Bartholomeeussen, Benker, De Seranno, Desutter, Didden, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Hotyat, Lozie, Seeuws, Vancrombruggen, Mme Van den Poel-Welkenhuysen et M. Quintelier, rapporteur.

2. Membres suppléants : MM. Bock, Garcia, Henneuse et Mme Van Cleuvenbergen.

R. A 16433*Voir :***Documents du Sénat :****909 (1993-1994) :**

N° 1 : Projet transmis par la Chambre des représentants.
N° 2 et 3 : Rapports.

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1993-1994**

9 DECEMBER 1993

Ontwerp van programmawet**(Artikel 45)****VERSLAG**

**NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE INFRASTRUCTUUR
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER QUINTELIER**

**I. INLEIDING DOOR DE VICE-EERSTE MINIS-
TER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN
EN OVERHEIDSBEDRIJVEN**

De wettelijke grondslag voor het aandeel van het B.I.P.T. in de bevoegdheidsverlening aan derden inzake samenwerking met Belgacom voor de uitgifte van gidsen, kon onvoldoende worden geschraagd door het huidige artikel 113, 2°, van de wet van 21 maart 1991.

Daarom en om zowel de regels inzake mededinging na te leven als de belangen van de consumenten te be-

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Decléty, voorzitter; Appeltans, Bartholomeeussen, Benker, De Seranno, Desutter, Didden, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Hotyat, Lozie, Seeuws, Vancrombruggen, mevr. Van den Poel-Welkenhuysen en de heer Quintelier, rapporteur.

2. Plaatsvervangers : de heren Bock, Garcia, Henneuse en mevr. Van Cleuvenbergen.

R. A 16433*Zie :***Gedr. St. van de Senaat :****909 (1993-1994) :**

Nr. 1 : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.
Nrs. 2 en 3 : Verslagen.

consommateurs, le ministre a proposé au Gouvernement d'adopter le présent amendement à la loi-programme.

Cette procédure via la loi-programme s'explique par l'urgence de combler ce vide juridique à un an de l'échéance de la convention en cours entre Belgacom et son partenaire actuel. En effet, dans de telles activités, les nouveaux partenaires potentiels doivent pouvoir disposer d'au moins un an de délai.

Depuis l'adoption de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, la Cour de Justice des Communautés européennes a, à plusieurs reprises, considéré que l'extension sans justification objective d'un monopole sur un marché voisin mais distinct était prohibée.

Or, l'édition des annuaires constituant bien un marché voisin et distinct de ceux des services réservés de télécommunication, l'extension du monopole dont jouit actuellement Belgacom sur ces marchés au domaine de l'édition et de la distribution d'annuaires ne saurait dès lors être licite au regard du droit européen que si elle reposait sur une justification objective et si cette justification rendait absolument nécessaire une telle extension.

Il est essentiel que la protection du consommateur et celle des données à caractère personnel soient assurées; il est également vrai que ceci ne saurait justifier une mesure aussi radicale que l'exclusion de toute forme de concurrence sur le marché des annuaires relatifs aux services réservés. Ces objectifs peuvent en effet être atteints par le biais d'une réglementation de l'activité d'édition et de distribution des annuaires relatifs aux services réservés de télécommunication.

Il ne saurait cependant être question de confier à Belgacom le soin de définir et de contrôler elle-même les conditions dans lesquelles l'édition et la distribution d'annuaires relatifs aux services réservés devraient être assurées dans la mesure où Belgacom est également susceptible d'éditer de tels annuaires. En effet, une telle solution serait non seulement contraire à l'esprit qui a présidé à l'adoption de la loi du 21 mars 1991, mais également à la jurisprudence de la Cour de Justice des Communautés européennes.

C'est donc au Roi, agissant en vertu de l'article 67 de la Constitution, que doit revenir le pouvoir de réglementer l'activité d'édition et de distribution des annuaires relatifs aux services réservés, et ce en garantissant l'accès de tous les candidats éditeurs aux données nécessaires à l'édition des annuaires, sans discrimination.

schermen, heeft de Minister aan de Regering voorgesteld dit amendement op de programmawet goed te keuren.

Deze procedure via de programmawet is verantwoord door de urgentie: één jaar vóór de vervaldag van de lopende overeenkomst tussen Belgacom en zijn huidige partner dient deze juridische leemte aangevuld te worden. Eventuele nieuwe partners moeten over ten minste een jaar beschikken om zich te kunnen voorbereiden.

Sinds de goedkeuring van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, heeft het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen meermaals geoordeeld dat de uitbreiding van een monopolie tot een naburig doch onderscheiden domein, zonder objectieve rechtvaardiging, verboden is.

Daar de uitgifte van gidsen wel degelijk een naburig en onderscheiden domein is van dat van de gereserveerde telecommunicatiediensten waarvoor Belgacom het monopolie heeft, is de uitbreiding van dat monopolie tot het domein van de uitgifte en verspreiding van gidsen in het licht van het Europese recht evenwel alleen geoorloofd als de uitbreiding ervan op een objectieve rechtvaardiging berust en die rechtvaardiging een dergelijke uitbreiding ook absoluut noodzakelijk maakt.

Het is van wezenlijk belang dat de bescherming van de verbruiker en van de persoonsgegevens wordt gewaarborgd; ook is het juist dat dit een radicale maatregel, zoals de uitsluiting van elke vorm van concurrentie op het domein van de gidsen met betrekking tot de gereserveerde diensten, niet kan rechtvaardigen. Deze doelstellingen kunnen namelijk worden bereikt via een beregeling van de uitgifte en verspreiding van de gidsen in verband met de gereserveerde telecommunicatiediensten.

Er kan evenwel geen sprake van zijn Belgacom te belasten met het toezicht op en de bepaling van de voorwaarden waaronder de uitgifte en de verspreiding van gidsen met betrekking tot gereserveerde diensten moeten worden gewaarborgd, aangezien Belgacom zelf in aanmerking komt om gidsen uit te geven. Een dergelijke oplossing zou immers niet alleen in strijd zijn met de geest van de wet van 21 maart 1991, maar ook met de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen.

Het komt dus toe aan de Koning om, handelend krachtens artikel 67 van de Grondwet, de uitgifte en verspreiding van gidsen betreffende de gereserveerde diensten te reglementeren en zulks door alle kandidaat-uitgevers de toegang tot de nodige gegevens voor de verspreiding van gidsen zonder enige discriminatie te garanderen.

Parmi les conditions qu'il faudra imposer figurent notamment la périodicité, l'exigence d'une couverture nationale et la gratuité pour l'utilisateur.

Le contrôle du respect des conditions fixées par cette réglementation doit, pour sa part, être confié à l'Institut belge des services postaux et des télécommunications, entité indépendante de Belgacom et créée par la loi du 21 mars 1991.

II. DISCUSSION

Un commissaire trouve étonnant que ce problème soit tout-à-coup si urgent.

D'autre part, il fait remarquer que la presse a fait état de l'éventuelle création d'une filiale de Belgacom pour l'édition des annuaires téléphoniques. Cette information est-elle fondée? Belgacom est-elle habilitée à être elle-même, ou par l'intermédiaire de sa filiale, l'éditeur de ces annuaires?

Un autre membre voudrait savoir si cette disposition a pour but d'éviter certains abus.

A la question sur le délai urgent, le ministre répond que, puisque le contrat actuel vient à échéance, le 1er janvier 1995, il est important que les sociétés concernées puissent disposer d'un délai d'environ un an pour mettre en place le système de publication des annuaires.

C'est pourquoi la modification de l'article 113, 2°, de la loi du 21 mars 1991 a été insérée dans la loi-programme de façon à être votée avant la fin de 1993.

A la question de savoir si Belgacom pourrait procéder elle-même à la publication des annuaires, le ministre répond que la loi du 21 mars 1991 le permet, en effet. Toutefois, la loi permet également à Belgacom d'habiliter des tiers à le faire. La présente modification consiste précisément à prévoir que l'Institut belge des postes et des télécommunications (I.B.P.T.), instance indépendante de Belgacom, puisse contrôler que les conditions d'habilitation des tiers soient conformes à la législation européenne et belge, ce que ne permettait pas le texte initial de la loi.

Le ministre rappelle, par ailleurs, l'importance de ce contrôle par l'I.B.P.T. Il importe en effet de veiller, notamment à ce que la publication des annuaires couvre le territoire national, soit gratuite et respecte les données relatives à la vie privée. Enfin, l'I.B.P.T. devra vérifier si les conditions de mise en concurrence des partenaires éventuels de Belgacom sont respectées.

Le ministre fait remarquer que cela représente également un avantage pour l'Etat, puisque cette

Onder de op te leggen voorwaarden zullen met name de periodiciteit, de vereiste van een nationale dekking en de kosteloosheid voor de gebruiker voorkomen.

Het toezicht op de inachtneming van de in deze reglementering vastgestelde voorwaarden moet worden opgedragen aan het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie, een orgaan dat onafhankelijk is van Belgacom en ingesteld bij de wet van 21 maart 1991.

II. BESPREKING

Een lid vindt het vreemd dat dit probleem plots dringend wordt.

Anderzijds merkt hij op dat de pers gewag heeft gemaakt van het eventuele oprichten van een Belgacom-dochter voor het uitgeven van telefoongidsen. Klopt deze informatie? Mag Belgacom zelf of via een dochter telefoongidsen uitgeven?

Een ander lid zou willen weten of deze bepaling tot doel heeft een aantal misbruiken te voorkomen.

Wat de vraag betreft over het spoedeisende karakter, antwoordt de Minister dat aangezien het huidige contract afloopt op 1 januari 1995, de betrokken bedrijven ten minste moeten kunnen beschikken over een termijn van één jaar om de publicatie van telefoongidsen voor te bereiden.

Daarom werd de wijziging van artikel 113, 2°, van de wet van 21 maart 1991 ingevoegd in de programwet zodat die vóór het einde van 1993 kan worden aangenomen.

Wat de vraag betreft of Belgacom zelf telefoongidsen zou kunnen uitgeven, antwoordt de Minister dat de wet van 21 maart 1991 dit inderdaad toelaat. De wet stelt Belgacom ook in staat om die opdracht aan derden te geven. Deze wijziging bestaat er precies in dat het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (B.I.P.T.), een instantie die onafhankelijk is van Belgacom, kan nagaan of de voorwaarden om derden daartoe te machtigen overeenstemmen met de Europese en de Belgische wetgeving, wat met de oorspronkelijke tekst van de wet niet mogelijk was.

De Minister herinnert er trouwens aan dat de controle door het B.I.P.T. belangrijk is. Er dient immers op te worden toegezien dat de publicatie van telefoonboeken het hele grondgebied bestrijkt, gratis is en de wetgeving betreffende de persoonlijke levenssfeer respecteert. Het B.I.P.T. zal moeten nagaan of de concurrentievoorwaarden voor de eventuele partners van Belgacom in acht worden genomen.

De Minister merkt op dat dit ook een voordeel is voor de Staat omdat deze bepaling een belangrijke

disposition permettra un retour financier important vers Belgacom. Cela améliore, évidemment, la rente de monopole que Belgacom verse à l'Etat belge.

Pour terminer, le ministre a rappelé une initiative proposée lors de l'examen du projet par la Chambre des représentants, concernant la problématique de la récupération des annuaires. Cette question pourrait être étudiée en concertation avec les Régions, qui sont compétentes en matière de traitement des déchets.

III. VOTES

L'article 45 du projet de loi-programme est adopté par 11 voix et 1 abstention.

Le présent rapport est approuvé à l'unanimité des 12 membres présents.

Le Rapporteur,
Leonard QUINTELIER.

Le Président,
Arnaud DECLETY.

financiële return naar Belgacom mogelijk zal maken. Dat zal uiteraard de monopolierente die Belgacom aan de Belgische Staat overmaakt, ten goede komen.

Tot besluit herinnert de Minister aan een initiatief dat ter sprake kwam bij het onderzoek van het ontwerp in de Kamer van volksvertegenwoordigers, betreffende de problematiek van het recupereren van telefoongidsen. Deze kwestie zou kunnen worden bestudeerd in overleg met de Gewesten, die bevoegd zijn ter zake van de afvalverwerking.

III. STEMMINGEN

Artikel 45 van het ontwerp van programmawet wordt aangenomen met 11 stemmen, bij een onthouding.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd door de 12 aanwezige leden.

De Rapporteur,
Leonard QUINTELIER.

De Voorzitter,
Arnaud DECLETY.